

Lovforslag nr. L 102. Fremsat den 8. december 2005 af Ministeren for familie- og forbrugeranliggender (Lars Barfoed)

Forslag

til

Lov om barseludligning på det private arbejdsmarked (barseludligningsloven)

Anvendelsesområde

§ 1. Loven finder anvendelse for det private arbejdsmarked.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse for den del af det private arbejdsmarked, der har indgået overenskomst om en decentral ordning om barseludligning, som er godkendt i henhold til § 5.

Refusion

§ 2. Alle arbejdsgivere kan modtage refusion for ansatte lønmodtagere, der efter reglerne om dagpenge ved sygdom eller fødsel er berettiget til dagpenge under fravær på grund af graviditet, barsel og adoption (barseldagpenge), medmindre arbejdsgiveren er omfattet af en godkendt decentral ordning om barseludligning, og lønmodtageren er tilsluttet denne.

Stk. 2. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan fastsætte regler om, at særlige lønmodtagergrupper, for hvem arbejdsgiveren er fritaget for at betale bidrag i henhold til regler fastsat i medfør af § 4, stk. 1, kan udløse refusion til arbejdsgiveren.

Stk. 3. Der ydes refusion på grundlag af arbejdsgiverens anmodning til kommunen eller anden offentlig myndighed om at indtræde i lønmodtagerens ret til barseldagpenge i henhold til reglerne om barseldagpenge.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om karenperioder for barseludligningsordningen.

§ 3. Refusionen udgør forskellen mellem barseldagpenge og løn under barsel inden for et fast kroneloft på 142 kr. pr. time. Beløbet reguleres

årligt af ministeren for familie- og forbrugeranliggender. Reguleringen sker efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension og efter forhandling med finansministeren.

Stk. 2. Ministeren fastsætter regler om længden af den periode, hvor arbejdsgiveren er berettiget til at modtage refusion. Perioden kan reguleres af ministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om hvilke udgifter refusionen skal dække.

Stk. 4. Refusionen udbetales bagud. Udbetalingerne sker efter lov om offentlige betalinger m.v. eller regler, som er fastsat i medfør heraf.

Bidrag

§ 4. Alle arbejdsgivere indbetaler et bidrag til barseludligningsordningen pr. ansat lønmodtager. Dog indbetaler arbejdsgiveren ikke bidrag for lønmodtagere, som er tilsluttet en godkendt decentral barseludligningsordning, jf. § 5. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan fastsætte regler om, at arbejdsgivere fritages for at betale bidrag for særlige lønmodtagergrupper.

Stk. 2. Bidraget udgør et årligt kronebeløb pr. fuldtidsansat. Beløbet reguleres trinvist i forhold til den tid, lønmodtageren er ansat pr. uge. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender regulerer efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension løbende bidraget, således at det modsvarer de faktiske omkostninger i ordningen. Ministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 3. Efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter mini-

steren regler om beregning af bidrag, bidragsstørrelse og opkrævningen heraf.

Decentrale barseludligningsordninger

§ 5. Arbejdsgivere kan undtages fra loven for de lønmodtagere, der er tilsluttet en godkendt decentral barseludligningsordning, som skal opfylde følgende krav:

- 1) andelen af kvinder i ordningen skal udgøre mindst 30 pct.,
- 2) ordningen skal være aftalt mellem en arbejdsgiverorganisation og en lønmodtagerorganisation og omfatte mindst 5.000 lønmodtagere,
- 3) alle arbejdsgivere skal bidrage til ordningen,
- 4) alle lønmodtagere, som under barsel får løn, der overstiger barseldagpengene, skal udløse refusion til deres arbejdsgivere,
- 5) udgifterne i ordningen skal pr. år svare til et bidrag på minimum 0,2 pct. af virksomhedernes lønsum eller minimum 700 kr. pr. fuldtidsmedarbejder,
- 6) refusionen fra ordningen skal mindst udgøre forskellen mellem barseldagpenge og den overenskomstmæssigt aftalte løn under barsel op til en timeløn på mindst 140 kr., og
- 7) refusionsperioden i ordningen skal have en længde, der op til mindst 26 uger følger den overenskomstmæssigt aftalte periode for løn under barsel.

Stk. 2. Ministeren for familie- og forbrugeranliggende godkender efter ansøgning den decentrale ordning. Ansøgningen skal indeholde oplysninger, som dokumenterer, at den decentrale barseludligningsordning opfylder de i stk. 1, nr. 1-7, opstillede krav. Ministeren kan fastsætte regler om, at ansøgningen skal indsendes elektronisk.

Stk. 3. Der skal til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende indberettes ændringer vedrørende de decentrale barseludligningsordninger, som er godkendt efter stk. 1 og 2, såfremt oplysningerne har betydning for ordningens godkendelse.

Stk. 4. Ministeren kan i særlige tilfælde træffe bestemmelse om, at en decentral barseludligningsordning, som efter godkendelsen ikke opfylder et eller flere af kravene i stk. 1, nr. 1-7, fortsat kan undtages fra loven.

Administration og delegation

§ 6. Ministeren for familie- og forbrugeranliggende kan henlægge sine beføjelser efter loven, til en myndighed under ministeriet. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at klage over myndighedens afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Ministeren henlægger sine beføjelser vedrørende drift af barseludligningsordningen til Arbejdsmarkedets Tillægspension. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, at klage over Arbejdsmarkedets Tillægspensions afgørelser vedrørende driften af barseludligningsordningen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 7. Ministeren for familie- og forbrugeranliggende fastsætter regler om, at arbejdsgivere, decentrale barseludligningsordninger, Arbejdsmarkedets Tillægspension, kommunerne, Arbejdsgivernes Elevrefusion, andre offentlige registre m.v. efter anmodning fra ministeren eller den, ministeren har henlagt beføjelser til i henhold til § 6, skal udlevere alle oplysninger, som er relevante for administration af barseludligningsordningen.

Stk. 2. Ministeren eller den ministeren har henlagt beføjelser til i henhold til § 6, indhenter relevante oplysninger hos arbejdsgivere, decentrale barseludligningsordninger, Arbejdsmarkedets Tillægspension, kommunerne, Arbejdsgivernes Elevrefusion, andre offentlige registre m.v. til brug for administration af ordningen, herunder afgrænsning af kredsen af bidragspligtige arbejdsgivere, beregning af størrelsen af bidrag og refusion, fastsættelse af længden af refusionsperiode, opkrævning af bidrag samt udbetaling af refusion. Ministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om, at arbejdsgivere, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsgivernes Elevrefusion, kommunerne og andre offentlige registre efter anmodning fra administratorer af decentrale barseludligningsordninger skal udlevere oplysninger, som er relevante for administrationen af den pågældende barseludligningsordning.

§ 8. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension træffer beslutninger om indstilling efter § 3, stk. 1 og 2, og § 4, stk. 3, ved simpelt flertal, idet dog såvel et flertal af arbejdsgiverre-

præsenterer som et flertal af lønmodtagerrepræsenterer skal stemme for beslutningen.

Tilsyn og kontrol

§ 9. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender fastsætter regler om kontrol med administration af ordningen, herunder om kontrol med indbetalinger til og udbetalinger fra ordningen.

§ 10. Har arbejdsgiveren givet urigtige oplysninger eller undladt at meddele oplysninger af betydning for udbetaling af refusion, bortfalder refusionen helt eller delvist, og den uberettigede udbetalte refusion skal tilbagebetales. Har de afgivne oplysninger betydning for beregning af bidragets størrelse, kan det manglende eller for lidt indbetalte beløb kræves efterbetalt.

Stk. 2. Der er udpantningsret for de i stk. 1 og § 4 nævnte beløb og renter heraf.

Stk. 3. Der kan gives henstand med indbetaling samt eftergivelse af det i § 4 nævnte beløb og renter heraf.

Stk. 4. Sker indbetaling af bidrag ikke rettidigt, skal arbejdsgiveren betale renter med 1½ pct. for hver påbegyndt måned fra kvartalets udløb.

§ 11. Ministeren fastsætter regler om udarbejdelse af årsregnskab for indbetalinger til og udbetalinger fra barseludligningsordningen, og om at årsregnskabet er offentligt tilgængeligt.

Straf

§ 12. Medmindre strengere straf er forskyldt efter øvrig lovgivning, straffes med bøde den,

der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller undlader at afgive oplysninger, som har betydning for udbetaling af refusion, jf. § 2, indbetaling af bidrag, jf. § 4, eller i forbindelse med godkendelse af en decentral barseludligningsordning, jf. § 5, stk. 2 og 3.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Ikrafttræden og overgangsbestemmelse

§ 13. Loven træder i kraft den 1. oktober 2006.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 3. Ministeren fremsætter forslag om revision af loven for Folketinget i folketingsåret 2009-10.

§ 14. Decentrale ordninger om barseludligning aftalt i overenskomstmæssig sammenhæng, som er indgået inden 1. juni 2005, og som ikke kan godkendes efter § 5, stk. 2, kan efter ansøgning til ministeren for familie- og forbrugeranliggender undtages fra loven frem til førstkomende nye overenskomstperiode. Den aftalte ordning skal på ansøgningstidspunktet opfylde § 5, stk. 1, nr. 1 og 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at ansøgningen skal indsendes elektronisk.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Forslag til lov om barseludligning på det private arbejdsmarked (barseludligningsloven) er fremsat med det formål at etablere en udligningsordning for arbejdsgivere, således at der sker indbyrdes udligning af arbejdsgivernes udgifter til løn i forbindelse med medarbejdernes adoptions-, graviditets-, barsel-, fødre-, eller forældreorlov (i det følgende barselorlov).

Lovforslagets overordnede formål er at fremme ligestillingen mellem kvinder og mænd på det private arbejdsmarked, ved at alle lønmodtagere bliver omfattet af en barseludligningsordning, således at der ikke er lønmodtagergrupper, der bliver valgt fra, fordi arbejdsgiverne får markante økonomiske udgifter under barsel.

En udligningsordning udligner arbejdsgivernes udgifter ved medarbejders barselorlov. Barseludligningsordninger kan være etableret ved aftale eller ved lov. Med lovforslaget etableres en lovbaseret barseludligningsordning for den del af det private arbejdsmarked, som ikke er dækket af aftaler om barseludligning.

Formålet med barseludligningsordninger er at øge ligestillingen mellem kvinder og mænd via udligning af arbejdsgivernes udgifter til medarbejdernes barselorlov. Lovforslaget har således ikke til hensigt at kompensere enkelte arbejdsgivere med særlige høje udgifter eller at fremme andre forhold såsom højere løn eller løn i længere tid under barsel.

2. Lovforslagets baggrund

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender nedsatte i april 2005 en arbejdsgruppe med deltagelse fra Beskæftigelsesministeriet, Ligestillingsafdelingen i Socialministeriet, Finansministeriet, Skatteministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt med administrativ-teknisk bistand fra Arbejdsmarkedets Tilægspension (ATP). Arbejdsgruppen fik til opgave at

udarbejde en model for en lovbaseret barseludligningsordning. Om oprettelse af en lovbaseret barseludligningsordning anføres der i Regeringsgrundlaget »Nye mål« (februar 2005) følgende:

»Regeringen vil foreslå, at der etableres en »barselsfond« for den del af arbejdsmarkedet, som efter afslutningen af overenskomstforhandlingerne i foråret 2005 ikke er omfattet af »barselsfonde« aftalt i overenskomster. En barseludligningsfond styrker kvinders position på arbejdsmarkedet. Når arbejdsgiverne deler deres omkostninger ved barsel, reduceres den enkelte arbejdsgivers udgifter til ansatte, som går på barsel. Det styrker ligestillingen. Alle, der ikke er dækket af en barseludligningsfond via en kollektiv overenskomst, bliver omfattet af en obligatorisk ordning. Dermed bliver alle dækket. Ordningen skal træde i kraft i 2006.«

Arbejdsgruppen har til brug for sit arbejde taget udgangspunkt i en redegørelse fra Barselfondudvalget om barseludligningsordninger (maj 2004). Redegørelsens model 4 skitserer en barseludligningsordning, der alene omfatter den del af det private arbejdsmarked, der ikke er omfattet af den aftale om barseludligning, som er indgået mellem Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Landsorganisationen i Danmark (LO) i foråret 2004.

Arbejdsgruppen har herefter udarbejdet et forslag til en model for en lovbaseret ordning om barseludligning for den del af det private arbejdsmarked, som ikke er omfattet af en aftalebaseret barseludligningsordning, der opfylder visse nærmere fastsatte krav og dermed kan godkendes efter loven. Barseludligningsordningen på DA/LO-området har været normdannende for arbejdet med den lovbaserede ordning.

Staten har i flere år haft en barseludligningsordning, og det (amts)kommunale område har ved overenskomstforhandlingerne i foråret 2005 aftalt at etablere en barseludligningsordning.

Arbejdsgruppen foreslår en model for en lovbaseret barseludligningsordning for det private arbejdsmarked, som dels skal styrke kvinders position på arbejds-

markedet og dels skal være administrativt simpel og give arbejdsgiverne så få administrative byrder som muligt. Ordningen har til formål at udligne arbejdsgivernes udgifter til løn under barsel og ikke andre forhold (f.eks. udbredelse af løn under barsel).

Det er hensigten, at ordningen skal være obligatorisk for alle private arbejdsgivere, der har ansatte, som ikke er tilsluttet en godkendt decentral ordning, uanset om arbejdsgiveren betaler løn under barsel. Det betyder bl.a., at alle arbejdsgivere, der ikke er dækket af en godkendt decentral aftale, skal yde et bidrag til den lovbaserede ordning, uanset om de betaler løn under barsel eller ej.

Det foreslås, at bidraget er et fast kronebidrag pr. fuldtidsansat, som med det nuværende omkostningsniveau skønnes at udgøre ca. 900 kr. Bidragsstørrelsen fastsættes, således at bidragene samlet dækker alle udgifter i ordningen (etablering, drift, evaluering, kontrol og refusionsudbetalinger). Bidraget pr. lønmodtager reduceres for ansatte, der er ansat mindre end fuldtid efter nogle nærmere beskrevne intervaller.

Arbejdsgiveren vil være berettiget til refusion for alle ansatte lønmodtagere, som ikke er tilsluttet en godkendt decentral barseludligningsordning, som er på adoptions-, graviditets-, barsel-, fædre- eller forældreorlov, som får løn under barsel, og som er berettiget til barseldagpenge.

Det foreslås, at refusionen udgør forskellen mellem barseldagpenge, der pt. udgør 88,30 kr. pr. time, og løn under barsel inden for et fast kroneloft på 142 kr. pr. time, som reguleres årligt. Der gives refusion fra den lovbaserede ordning i op til 26 uger i overensstemmelse med den periode, der ydes løn under barsel. Ugerne fordeler sig med 4 uger før forventet fødsel, 2 ugers pligtorlov til moderen, 2 ugers fædreorlov og 18 uger, som forældrene frit kan disponere over under hensyntagen til reglerne om barseldagpenge og deres overenskomster eller aftaler om løn under barsel.

Den lovbaserede barseludligningsordning vil være uden statslig finansiering.

Det er hensigten, at ATP skal administrere den lovbaserede barseludligningsordning.

Hvis DA/LO- og FA-området undtages fra ordningen, skønnes den at ville omfatte ca. 730.000 fuldtidsbeskæftigede fordelt på ca. 114.000 virksomheder. Det endelige omfang vil afhænge af, hvor mange der kan og ønsker undtagelse fra ordningen.

Decentralt aftalte barseludligningsordninger, som opfylder følgende krav, kan blive godkendt og dermed undtaget fra den lovbaserede ordning:

- Andelen af kvinder skal være opgjort til mindst 30 pct.
- Ordningen skal være aftalt mellem en arbejdsgiverorganisation og en lønmodtagerorganisation og omfatte mindst 5.000 lønmodtagere.
- Alle arbejdsgivere skal bidrage til ordningen.
- Alle lønmodtagere, som får løn under barsel, der overstiger barseldagpengene, skal udløse refusion til deres arbejdsgiver.
- Udgifterne (refusion, etablering, drift og kontrol) i ordningen skal pr. år svare til et bidrag på minimum 0,2 pct. af virksomhedens lønsom eller minimum 700 kr. pr. fuldtidsmedarbejder. Minimumsbidraget reguleres årligt.
- Refusionen fra ordningen skal mindst udgøre forskellen mellem barseldagpenge og den overenskomstmæssigt aftalte løn under barsel op til en timeløn på mindst 140 kr., og
- Refusionsperioden skal have en længde, der op til mindst 26 uger følger den overenskomstmæssigt aftalte periode for løn under barsel.

De ovenfor nævnte krav er minimumskrav for at blive godkendt. Der kan således aftales et højere bidrag, højere refusion og længere refusionsperiode.

Gruppen af selvstændige er ikke omfattet af den lovbaserede barseludligningsordning. Regeringen vil i dialog med interessenterne afklare muligheden for at etablere en særlig barseludligningsordning for selvstændige erhvervsdrivende. Såfremt det besluttes at etablere en sådan ordning, vil indholdet heraf ligeledes blive fastlagt i dialog med interessenterne. Regeringen vil i givet fald fremsætte et lovforslag herom primo 2006.

3. Gældende ret

3.1. Generelt

En barseludligningsordning består af midler, der er indbetalt af en given kreds af arbejdsgivere med det formål at dække udgifter til løn i forbindelse med barsel.

Kendetegnende for de fleste udligningsordninger er, at de er etableret i forbindelse med overenskomst-aftaler eller i forbindelse med arbejdsgiverorganisationens virke i øvrigt. Ordningerne er karakteriseret ved, at de dækker et overenskomstområde, et fag eller en branche. Dette gælder for eksempel Grafisk Arbejdsgiverforenings barselfond, der blandt andet dækker alle medlemsvirksomheder med ansatte på den grafiske overenskomst.

Området er således ikke nærmere reguleret gennem lovgivning.

3.1.1. Løn under barsel - funktionærloven

Funktionærlovens § 7, fastsætter i stk. 2, at kvindelige lønmodtagere har krav på halv løn under fravær på grund af graviditet og barsel fra barselorlovens begyndelse, dvs. fra 4 uger før forventet fødsel til 14 uger efter fødslen. Funktionærlovens barselsregler gælder ikke for fædre og adoptanter.

Når lønmodtageren er berettiget til halv løn under graviditetsorlov og barselorlov i 14 ugersperioden, er arbejdsgiveren berettiget til dagpengerefusion fra kommunen eller anden offentlig myndighed. I det omfang barseldagpengene udgør et større beløb end halv løn under barsel, er lønmodtageren berettiget til at få udbetalt forskellen.

For højtlønnede funktionærer vil halv løn under barselorlov i graviditetsperioden og i 14 ugers perioden give en større dækning end barseldagpengene. I disse tilfælde vil arbejdsgiveren have interesse i at kunne opnå refusion fra en fælles udligningsordning.

Mange funktionærer er desuden omfattet af overenskomster, der giver bedre lønforhold under barselorlov. Antallet af funktionærer kan ikke fastslås præcist, men det antages, at ca. 1/3 af lønmodtagerne er omfattet af funktionærloven.

3.1.2. Løn under barsel - aftalebaseret

Både på det offentlige og det private arbejdsmarked er løn- og arbejdsvilkår traditionelt overladt til arbejdsmarkedets parter selv at aftale. Dette gælder også spørgsmålet om løn under barsel med den begrænsede undtagelse i funktionærloven.

Enhver form for løn under barsel ud over barseldagpenge er derfor aftalt enten som led i overenskomstforhandlinger eller individuelt mellem den enkelte arbejdsgiver og lønmodtager. Mange lønmodtagere får nu løn under graviditet og barsel i sammenlagt 20 uger. Løn under orlov er typisk fordelt med 4 ugers graviditetsorlov, 14 ugers barselorlov til moderen og 2 ugers fædreorlov.

Efter overenskomsterne på DA/LO-området kan lønmodtagerne få løn i yderligere 6 ugers forældreorlov typisk med en maksimal betaling pr. time på op til 120 kr. Betalingen ydes til enten faderen eller moderen.

På det offentlige område og i finanssektoren ydes der også fuld løn i 10 ugers forældreorlov og i alt 4 ugers fædreorlov.

3.2. Eksisterende ordninger om barseludligning

3.2.1. Den offentlige sektor

Den lovbaserede barseludligningsordning omfatter ikke den offentlige sektor.

Den Statslige Barselfond blev etableret i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 1995 på det statslige område. Grundlaget for barselfonden fremgår af Finanslov 2004 § 7.13.06 samt Finansministeriets cirkulære af 11. juni 1999 om Barselfond. I staten gælder Aftale om barsel, adoption og omsorgsdage, jf. cirkulære nr. 9065 af 4. februar 2004.

Institutioner, der har personale ansat, som er omfattet af ordningen, kan få refunderet merudgifter ved vikarsættelser under barsel- og adoptionsorlov. Refusionsbeløbet udgør forskellen mellem vikarens løn og dagpengerefusionen fra den orlovshavende bopælskommune. Ordningen finansieres ved reduktion af ministeriernes rammer beregnet som et bidrag pr. årsværk.

På det (amts)kommunale område indgik De Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Forhandlingselskabet for Hovedstadens Sygehusfællesskab (FHS), Kommunernes Landsforening (KL), Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S) den 21. januar 2005 aftale om udligning af udgifter til barsel- og adoptionsorlov.

Aftalen vedrører udgifter til ansatte, som modtager sædvanlig løn under barsel- og adoptionsorlov i:

- kommunerne i KL's forhandlingsområde
- amter i amtsrådsforeningens forhandlingsområde
- Københavns Kommune
- Frederiksberg Kommune
- Naturgasselskaber og andre fælles (amts)kommunale virksomheder

Det nærmere indhold af udligningsordninger aftales lokalt i de enkelte kommuner/regioner. Der er fastlagt nogle minimumsbetingelser i aftalen på det (amts)kommunale område. Det følger heraf, at refusionen til arbejdspladsen udgør enten minimum 80 pct. af forskellen mellem løn til den ansatte på orlov og dagpenge, eller minimum 80 pct. af forskellen mellem lønudgift til vikar og dagpenge. Kommunen/regionen kan beslutte, at refusionen udgør mere end 80 pct.

3.2.2. Det private arbejdsmarked

På større områder af det private arbejdsmarked er der ved overenskomstforhandlingerne i foråret 2004 og 2005 indgået aftaler om barseludligningsordninger. Der er tale om eksempler på ordninger, som vil

kunne søge om godkendelse, således at de kan undtages fra loven, hvis de opfylder de nærmere skitserede krav.

3.2.2.1. DA-barsel

Ved overenskomstforhandlingerne i foråret 2004 blev DA og LO enige om at etablere en ordning, der udligner arbejdsgivernes overenskomstmæssige udgifter til medarbejdere på barsel. Aftalen indebærer, at alle arbejdsgivere i medlemsorganisationer under DA skal betale bidrag til DA-barsel.

Medlemsorganisationer, hvis medlemsvirksomheder er omfattet af DA-barsel, er Asfaltindustrien og Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening (AI-BOA), Dansk Byggeri, Dansk Handel & Service, Dansk Tekstil & Beklædning, Danske Dagblades Fornings Forhandlingsorganisation, Handel, Transport og Serviceerhvervenes (HTS) Arbejdsgiverforening og Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgiverforeninger (opgørelse af 25. maj 2005). DA-barsel forventes at omfatte ca. 300.000 lønmodtagere. På DA/LO-området udgør kvindeandelen godt 30 pct.

DA-barsel trådte i kraft den 1. juli 2005. DA-barsel er obligatorisk for de arbejdsgivere, der er medlem af en arbejdsgiverorganisation under DA uden egen barselsordning. De bestående barseludligningsordninger i DA's regi bliver opretholdt. Det skal bemærkes, at alle barseludligningsordninger i medlemsorganisationer under DA indgår i en fælles udligningsordning.

Arbejdsgiverens bidrag til ordningen udgør et fast årligt beløb pr. fuldtidsansat medarbejder og beregnes bl.a. ud fra, hvor mange timer, medarbejderen er ansat. Bidragsstørrelsen kan derfor variere alt efter ansættelsesforhold. Bidraget udgør pt. 786 kr. om året for hver fuldtidsansat medarbejder, og beløbet gælder for første driftsår, det vil sige til 30. juni 2006, hvorefter det reguleres årligt afhængig af de gennemsnitlige lønudgifter.

Arbejdsgiveren kan få hel eller delvis refusion for overenskomstmæssige udgifter ved en medarbejders barsel. Arbejdsgiveren skal opfylde følgende for at få refusion:

- Arbejdsgiveren må ikke være i restance til DA-barsel
- Arbejdsgiveren skal have indberettet korrekt, således at der er foretaget korrekt indbetaling af bidrag
- Arbejdsgiveren skal have betalt bidrag for den barslende medarbejder
- Den barslende medarbejder skal have været ansat i mindst 9 måneder. For vikarbureauansatte følges de særlige bestemmelser i overenskomsterne

- Der skal være betalt løn m.v. under barsel
- Arbejdsgiveren skal indtræde i den barslendes dagpenget

Refusionen kan maksimalt udgøre 141,40 kr. pr. time. I beløbet indgår pensionsbidrag, feriepenge og søgnehelligdagbetaling. Herfra modregnes barsel-dagpengene.

Refusion gives i følgende perioder:

- 4 uger før forventet fødsel (graviditetsorlov) – kun moderen.
- 14 uger efter fødslen (barselorlov) – kun moderen.
- 2 uger efter fødslen (fædreorlov) – kun faderen.
- 6 uger efter barselorloven (det vil sige 15. til 20. uge efter fødslen) – kun den ene af forældrene.

Arbejdsgiveren skal i forbindelse med udbetaling af løn under forældreorlov indhente en underskrevet tro og loveerklæring fra medarbejderen. Erklæringen skal kunne fremvises, hvis DA-barsel, i forbindelse med kontrol, anmoder om at se den. Arbejdsgiveren vil ikke være berettiget til refusion i forældreorlovsperioden, hvis der ikke foreligger en sådan erklæring, eller hvis der fejlagtigt udbetales løn for perioden.

Administrationen af DA-barsel varetages af ATP ErhvervService A/S, som er et datterselskab til ATP, og som blev stiftet 3. januar 2005.

3.2.2.2. Kristelig Arbejdsgiverforenings barseludligningsordning

Der blev pr. 1. juli 2005 i regi af Kristelige Arbejdsgiverforeningers Hovedorganisation (KAH) etableret en barseludligningsordning, hvor Kristelig Arbejdsgiverforening (KA) og KA Pleje vil være tilknyttet.

Udligningsordningen vil omfatte ca. 7000 lønmodtagere fordelt på 750 virksomheder inden for 12 brancheområder. Andelen af kvinder oplyses at udgøre ca. 38 pct.

KA har indgået en kollektiv overenskomst med Kristelig Fagforening. Heri er der ret til fuld løn under barsel i 14 uger efter fødslen for timelønnede, og for funktionærer er der ret til fuld løn i sammenlagt 23 uger, hertil kommer fædreorlov i 2 uger.

KA Pleje har indgået en kollektiv overenskomst med Fag og Arbejde (FOA), hvorefter der er ret til fuld løn under barsel i sammenlagt 32 uger. Fædreorlov udgør i denne overenskomst 4 uger.

Arbejdsgiveren indbetaler et bidrag svarende til 0,2 pct. af lønsummen til KA og 0,27 pct. af virksomhedens lønsum til KA Pleje. Opkrævningerne forekommer to gange om året.

Via udligningsordningen refunderes fuld løn inkl. pension fratrukket virksomhedens refusion fra kom-

munen, i et antal uger svarende til forpligtelsen i de kollektive overenskomster.

Udligningsordningen vil blive administreret af KAH.

3.2.2.3. SALA's barseludligningsordning

Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) er ved overenskomstforhandlingerne i foråret 2005 blevet enige om, at der skal etableres en barseludligningsordning. Udligningsordningen skal være på plads senest 1. juli 2006. SALA oplyser, at andelen af kvinder udgør i størrelsesordenen 30 pct.

3.2.2.4. Finanssektorens barseludligningsordning

Som led i de nye overenskomster blev Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Finansforbundet og Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening (DFL) enige om at etablere en fælles barseludligningsordning. Ordningen omfatter omkring 63.000 medarbejdere i de danske penge- og realkreditinstitutter og forsikringselskaber. Af sektorens medarbejdere samlet set udgør kvindeandelen 52 pct. Ordningen trådte i kraft den 1. juli 2005.

Udligningsordningen oprettes og administreres i FA.

Der sondres mellem bidragspligtige og udligningsberettigede virksomheder.

Alle virksomheder, der er medlem af FA, er bidragspligtige til barseludligningsordningen. Bidragets størrelse fastsættes en gang årligt af udligningsordningens ledelse, så det dækker de forventede udgifter til udligning.

Udligningsberettigede virksomheder er de virksomheder, som er medlemmer af FA, og som på opgørelsestidspunktet har mindst 60 pct. kvinder blandt virksomhedens medarbejdere. Overstiger andelen af kvinder 60 pct., beregnes udligningen ud fra, hvor meget andelen af kvinder overstiger 60 pct.

En virksomhed kan modtage refusion for de medarbejdere, som har fået udbetalt fuld løn under barsel, enten ifølge kollektiv overenskomst eller individuel aftale. For medarbejdere, som på grund af for få arbejdstimer eller ansættelse i et kort tidsrum ikke er omfattet af overenskomsten, beregnes udligningen, så den svarer til, hvad der maksimalt kan opnås på DA/LO-området.

De udligningsberettigede virksomheder beregner udligning for hver medarbejder, der har modtaget løn under barsel. Virksomheden kan for medarbejderen maksimalt få refunderet forskellen mellem udbetalt

bruttoløn tillagt arbejdsgivers pensionsbidrag og den af virksomheden modtagne eller tilgodehavende dagpengerefusion. Der ydes udligning for den periode, hvor medarbejderen har fået udbetalt løn under barsel, dog maksimalt i den periode hvor virksomheden ifølge FA's kollektive overenskomster har pligt til at betale fuld løn under barsel.

Der udarbejdes årligt et regnskab og en redegørelse for barseludligningsordningen. Udligningsordningen ledes af FA's bestyrelse. Bestyrelsen rådgives og bistås af et barseludligningsråd, der sammensættes med tre repræsentanter fra FA, to fra Finansforbundet og en fra DFL.

4. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget oprettes en lovbaseret udligningsordning på barselsområdet. Lovforslaget omfatter alle private arbejdsgivere og deres lønmodtagere, der ikke er dækket af en ordning om barseludligning aftalt i en kollektiv overenskomst. Den lovbaserede udligningsordning er obligatorisk. Lovens overordnede formål er at fremme ligestillingen af mænd og kvinder på det private arbejdsmarked.

Lovforslaget er opbygget således, at der i selve lovteksten opridses rammen for barseludligningsordningen, mens de specifikke bestemmelser som beregning af bidrag og refusion samt fastlæggelse af længden af refusionsperiode vil blive fastsat i en bekendtgørelse. Det er således hensigten, at der senest samtidig med lovens ikrafttræden udarbejdes en administrationsbekendtgørelse.

Lovens anvendelsesområde omfatter den del af det private arbejdsmarked, som ikke er omfattet af en godkendt decentral barseludligningsordning.

Lovforslaget indeholder bestemmelser om udbetaling af refusion fra barseludligningsordningen og regulering af refusionen. Der gives ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for, hvad refusionen skal dække og længden af refusionsperioden. Endvidere er der bestemmelser om indbetaling til ordningen, herunder bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om beregning af bidragsstørrelse, regulering af bidrag og opkrævning heraf.

Lovforslaget opstiller krav til de decentrale barseludligningsordninger. Kravene skal være opfyldt for at blive godkendt af ministeren, og dermed undtaget fra den lovbaserede udligningsordning. Der gives ministeren bemyndigelse til i særlige tilfælde at dispensere fra kravene for allerede godkendte ordninger.

Lovforslaget indeholder bestemmelser om delegation af ministerens beføjelser til henholdsvis ATP og

myndigheder under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. Endvidere foreslås det, at klageadgang for afgørelser truffet af henholdsvis ATP eller en myndighed under ministeriet bliver afskåret.

Lovforslaget indeholder tillige bestemmelser om administration. Ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at der kan indhentes relevante oplysninger til brug for administration af såvel den lovbaserede ordning som decentrale barseludligningsordninger. Endvidere indeholder lovforslaget bestemmelser om tilsyn og kontrol, herunder bestemmelser om tilbagebetaling af uberettiget modtagne ydelser, efterbetaling af bidrag og om udarbejdelse af årsregnskab.

Lovforslaget indeholder endelig straffebestemmelser, bestemmelse om en overgangsordning for decentrale ordninger og revisionsbestemmelse.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Samlet set vurderes forslaget at virke stort set neutralt på de offentlige finanser.

Administrationen af ordningen henlægges for størstedelens vedkommende til ATP, og der vurderes derfor at være meget begrænsede administrative byrder for det offentlige forbundet med ordningen. De vurderes at udgøre ca. 0,3 mio. kr. i 2006, ca. 0,5 mio. kr. i 2007, ca. 0,4 mio. kr. i 2008 og ca. 0,2 mio. kr. årligt derefter. Udgifterne finansieres via bidraget til ordningen. Beløbene optages på Finansloven.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Økonomiske konsekvenser

Med en refusionsats på 142 kr. pr. time, udgør arbejdsgiverens bidrag efter foreløbige beregninger ca. 900 kr. pr. fuldtidsmedarbejder. Dette er inklusiv omkostninger til etablering, administration, evaluering og kontrol af ordningen. Bidragsstørrelsen reguleres en gang årligt ud fra ordningens omkostninger.

Med det aktuelt forventede omfang og omkostningsniveau skønnes ordningens samlede udgifter til refusion at udgøre ca. 630 mio. kr. pr. år. Denne udgift deles mellem de arbejdsgivere, der har lønmodtagere, der er dækket af ordningen. Det svarer til, at arbejdsgiveren betaler ca. 870 kr. pr. år. pr. fuldtidsbeskæftigede til dækning af udgifterne til refusion.

Ordningen betyder en omfordeling mellem de omfattede virksomheder indbyrdes, og indebærer således for virksomhederne set under ét kun udgifter til etablering, administration og kontrol. Udgifterne hertil

skønnes at blive på ca. 24 mio. kr. det første år og ca. 22 mio. kr. de efterfølgende 4 år. Herefter ca. 15 mio. kr. årligt. Etableringsomkostningerne afskrives over 5 år. Det første år vil omkostningerne til administration således være ca. 30 kr. pr. fuldtidsbeskæftigede

For arbejdsgivere, der har medarbejdere, der går på barselorlov, ydes der refusion fra den lovbaserede barseludligningsordning svarende til en timeløn på op til 142 kr. i op til 26 uger. Refusionen kan dække, arbejdsgiverens udgifter til den aktuelle løn, jf. reglerne om barseldagpenge, til den medarbejder, der går på barsel.

Løndrivende effekt

En obligatorisk udligningsordning vil betyde, at der vil være arbejdsgivere, som kommer til at bidrage til en barseludligningsordning, uden at de i første omgang får noget igen, fordi de hverken efter overenskomst eller individuel aftale betaler løn under barsel til deres ansatte eller har ansatte, som har barselorlov.

En sådan udligningsordning vil formentlig tilskynde til, at arbejdsgivere efter ordningens ikrafttræden vil efterkomme ønsker fra deres ansatte eller måske selv tilbyde dem løn under barsel op til ordningens maksimum. Det vil for den enkelte arbejdsgiver være praktisk talt omkostningsfrit at give et sådant tilbud. Man taler om en løndrivende effekt.

En vis løndrivende effekt vil være umulig at undgå, men den er søgt begrænset ved en kombination af et kroneloft på refusionen og et kronebidrag pr. fuldtidsansat.

Ordningen vil berøre de private virksomheder, der ikke er omfattet af barseludligningen på DA/LO-området eller af andre ordninger, der kan godkendes. Omfanget af ordninger, der vil kunne blive godkendt, kan af gode grunde endnu ikke bedømmes med sikkerhed. Hvis alene DA/LO-området undtages fra den lovbaserede ordning, vil ordningen omfatte knap 114.000 virksomheder. Disse virksomheder har i alt godt 730.000 fuldtidsbeskæftigede, så der er i gennemsnit tale om relativt små virksomheder med lidt over seks ansatte.

Da der refunderes op til højst 142 kr. pr. time fra udligningsordningen, vil arbejdsgivere, der betaler under 142 kr. pr. time under barselorloven, kunne tilbyde en løn på op til 142 kr. pr. time i den periode, det er muligt at få refusion fra udligningsordningen, uden at arbejdsgiveren har øgede omkostninger i forbindelse med medarbejderens barselorlov, da lønstigningen vil blive refunderet af udligningsordningen.

Omfordeling

Da formålet med en udligningsordning er at udligne arbejdsgivernes udgifter til løn under barsel, vil der være virksomheder/brancher, der bidrager mere til

ordningen, end de modtager i refusion. Der forventes derfor en vis udligning mellem brancherne, jf. tabellen nedenfor.

Den foreløbige beregning ser således ud:

	Bidrag	Refusion	Omfordeling
	- Mio. kr. -		
Landbrug m.v.	26	17	-9
Industri	91	85	-6
Energi og vandforsyning	2	1	-1
Bygge- og anlægsvirksomhed	26	14	-12
Handel og restauration	148	146	-2
Transportvirksomhed	34	36	2
Offentlige og personlige tjenester	228	274	46
Uoplyst	74	56	-18
I alt	629	629	0

Det fremgår af tabellen, at virksomheder inden for branchen »Offentlige og personlige tjenester« vil få mere ud af barseludligningsordningen, end de indbetaler. »Offentlige og personlige tjenester« består af virksomheder inden for ejendomsudlejning, transport, IT-service m.v. Virksomheder inden for »Bygge- og anlægsvirksomhed« vil opleve det omvendte, hvilket skyldes, at disse typisk har mange mandlige ansatte.

Det skal bemærkes, at på længere sigt kan bidraget nedvæltet i lønnen og omfordelingen mellem lønmodtagere omfattet af ordningen, vil afhænge af køn og lønniveau. Ordningen vil på sigt medføre omfordeling fra mænd og kvinder, der ikke kommer på barsel, eller som ikke får løn eller kun beskeden løn under barsel, over mod kvinder og mænd, der kommer på barsel med løn.

Administrative konsekvenser

De administrative byrder for de berørte virksomheder vil afhænge af den konkrete udformning af ordningen, som skal fastlægges nærmere. Byrderne ventes især at være knyttet til virksomhedernes betaling af bidrag.

Til brug for administrationen af barseludligningsordningen er der behov for oplysninger om hvilke arbejdsgivere, der er omfattet af ordningen, og om de er omfattet for alle deres lønmodtagere eller kun for en del af deres ansatte. Arbejdsgivere, hvor alle ansatte er med i en decentral barseludligningsordning skal oplyse om dette, og skal ikke indberette medarbejdernes

CPR-numre. Arbejdsgivere, hvor kun en del af medarbejderne er omfattet af den lovbaserede barseludligningsordning, indberetter CPR-numre for denne del af medarbejderne. Arbejdsgivere, hvor alle er omfattet af den lovbaserede ordning, skal indberette CPR-numre for samtlige medarbejdere. ATP sender opkrævning og indberetningsliste til virksomhederne, som selv beregner bidraget og indberetter de tilhørende medarbejdere.

Med hensyn til udbetalingerne forudsættes det, at udbetaling af refusion baserer sig på oplysninger fra kommunerne eller anden offentlig myndighed om udbetaling af barselsrefusion, samt at oplysningerne kan leveres i elektronisk form. Der skal til brug for beregning af refusionen indhentes oplysninger om arbejdsgivers CVR-nr., medarbejderens CPR-nr., beskæftigelsesomfang, timeløn og refusionsperiode.

Derved kan den lovbaserede ordning få adgang til løbende opdateringer af de kommunale barselsoplysninger. Refusion til arbejdsgiverne fra den lovbaserede ordning vil således kunne ske direkte på grundlag af ansøgningen til kommunen eller anden offentlig myndighed om barseldagpenge. Det betyder, at arbejdsgiverne ikke behøver særskilt at anmode om refusion i den lovbaserede ordning.

Hvis de kommunale data mod forventning ikke kan anvendes fra ordningens start, foreslås det, at arbejdsgiver anmoder om refusion via ATP's arbejdsgiverportal, Arbejdsgiver.net. Arbejdsgiver vil i den forbin-

delse skulle oplyse den barslende medarbejders CPR-nr., beskæftigelsesgrad, timeløn og refusionsperiode.

Forslagets administrative konsekvenser for erhvervslivet har været testet i Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel, som administreres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering. Undersøgelsen viser, at omstillingsbyrderne forventes at udgøre op til ca. 26 mio. kroner, mens de løbende byrder forventes at kunne udgøre op til 36,2 mio. kroner. Under forudsætning af, at der ved lovens ikrafttræden er etableret en aftale mellem ATP og KMD A/S om direkte overførsel af kommunale data, så særskilt refusionsanmodning undgås, vil de løbende byrder kunne reduceres til ca. 15,9 mio. kroner. De løbende byrder vil yderligere kunne reduceres til 8,6 mio. kroner, hvis de relevante oplysninger til brug for indberetning til barseludligningsordningen kan trækkes fra det kommende e-indkomstregister, som ventes endelig etableret pr. 1. januar 2008.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke har have administrative konsekvenser for borgerne.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ikke EU-retlige aspekter.

10. Ligestillingsmæssige konsekvenser

En barseludligningsordning udligner hele eller dele af forskellen i indirekte lønomkostninger mellem kvinder og mænd. Ordningen kan derfor betyde, at arbejdsgiveren vil være mere interesseret i at ansætte kvinder i den fødedygtige alder. Det kan øge beskæftigelsesfrekvensen for denne gruppe. Samtidig vil det for kvinderne betyde, at kvinder i den fødedygtige alder får bedre mulighed for at opnå/bevare tilknytning til arbejdsmarkedet. For højtlønnede kvinder i den fødedygtige alder vil arbejdsgiverne med ordningen få refunderet en større andel af udgifterne til løn under barsel, end det er tilfældet i dag, hvor arbejdsgiverne kun kan få refunderet et beløb svarende til dagpenge-refusionen. Risikoen, for at økonomiske forhold hindrer ansættelse af kvinder i den fødedygtige alder, formindskes således med lovforslaget for alle kvinder, der tjener mere end dagpengerefusionen.

Det kan endvidere betyde, at villigheden til at ansætte kvinder inden for traditionelt mandsdominerede områder bliver større. En barseludligningsordning kan spille en rolle for nedbrydning af det kønsopdelte arbejdsmarked.

Med en mere ligelig fordeling af udgiften til barsel mellem overenskomstområderne må det alt i alt formodes, at kvindedominerede og mandsdominerede områder fremover i større udstrækning vil have samme økonomiske betingelser, hvilket vil skabe mulighed for at mindske lønforskellen mellem kvinder og mænd.

En barseludligningsordning vil af begge grunde alt andet lige mindske ledighedsrisikoen for yngre kvinder. Disse forhold vil entydigt øge ligestillingen mellem mænd og kvinder på arbejdsmarkedet.

11. Kommunikationsplan

Målgruppen for det foreliggende forslag er private arbejdsgivere, arbejdsgiverorganisationer og lønmodtagerorganisationer.

Information om den lovbaserede barseludligningsordning vil blandt andet ske ved, at der til alle arbejdsgivere sendes en informationspakke, som vil indeholde de nye regler og et brev, som introducerer ordningen samt beskrivelse af indholdet af ordningen. Materialet vil blive udsendt efter lovens vedtagelse.

Endvidere overvejes forskellige presseinitiativer og udsendelse af informationer på ministeriets og Familienstyrelsens hjemmesider.

12. Lovovervågning

Et resultat af denne lov er, at arbejdsgiverne i mindre grad behøver at gøre sig overvejelser om, hvilket køn de ansætter, da de får en del af deres udgifter til løn i forbindelse med en medarbejders barselorlov dækket.

Det bør afspejles i andelen af beskæftigede kvinder i den fødedygtige alder. Datagrundlaget er Danmarks Statistiks tabeller RAS33 og RAS9.

Da virkningen af lovens regler først vil vise sig efter en vis periode, foreslås det, at der 3 år efter lovens ikrafttræden skal foretages en opgørelse af, i hvilket omfang loven har haft indflydelse på udviklingen i andelen af beskæftigede kvinder i den fødedygtige alder.

Når undersøgelsen er foretaget, vil der, efter høring af de parter, der har været inddraget i forbindelse med lovforslagets udarbejdelse, blive afgivet en rapport til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg herom.

13. Høring

Advokatsamfundet, Akademikernes Centralorganisation, Amtsrådsforeningen, Ansatte Arkitekters Råd, Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere og Chokolademagere, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Civiløkonomerne, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Farmaceutforening, Dansk Journalistforbund, Dansk Kiropraktor Forening, Dansk Kvindesamfund, Dansk Psykolog Forening, Dansk Tandlægeforening, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Sælgere, Datatilsynet, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dyr-lægeforening, Dommerforeningen, DS Håndværk og Industri, Erhvervssproglig forbund, Finanssektorens

Arbejdsgiverforening, Foreningen af Aktive Kvinder, Foreningen af Speciallæger, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af yngre læger, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS), Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kvinderådet, Københavns Kommune, Landsorganisationen i Danmark, Lederne Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Praktiserende Lægers Organisation, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Tandlægerne Nye Landsforening.

14. Sammenfatning af konsekvenserne af lovforslaget

	Positive konsekvenser/min-dre udgifter	Negative konsekvenser/mer-udgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amts-kommuner	Samlet set vurderes forslaget at virke stort set neutralt på de offentlige finanser.	Samlet set vurderes forslaget at virke stort set neutralt på de offentlige finanser.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amts-kommuner	Ingen	Begrænsede administrative byrder til det offentlige forbundet med ordningen, som vil indgå i de samlede administrationsomkostninger. De vurderes at udgøre ca. 0,3 mio. kr. i 2006, ca. 0,5 mio. kr. i 2007, ca. 0,4 mio. kr. i 2008 og ca. 0,2 mio. kr. årligt derefter.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Eftersom der er tale om en omfordeling mellem de omfattede virksomheder indbyrdes, indebærer dette, at der for virksomhederne set under et ikke vil være nogen økonomisk belastning.	Virksomhederne skal dog betale for etablering, administration og kontrol af ordningen. Udgifterne hertil skønnes at blive på ca. 24 mio. kr. det første år, ca. 22 mio. kr. de efterfølgende 4 år og herefter ca. 15. mio. kr. årligt.

F. t. 1. om barseludligning på det private arbejdsmarked

	Positive konsekvenser/min-dre udgifter	Negative konsekvenser/mer-udgifter
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		Omstillingsbyrder for erhvervslivet er opgjort til ca. 26 mio. kr. De løbende administrative byrder er opgjort til at kunne udgøre op til ca. 36,2 mio. kr. årligt. Såfremt der ved lovens ikrafttræden er indgået en aftale om dataoverførsel mellem ATP og KMD A/S reduceres de løbende administrative byrder til ca. 15,9 mio. kr. Med det kommende e-indkomstregister, der forventes etableret fra 1. januar 2008, vil de løbende administrative byrder kunne reduceres yderligere til 8,6 mio. kr.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Anvendelsesområde**Til § 1*

Bestemmelsen definerer lovens anvendelsesområde som det private arbejdsmarked.

Det bestemmes i stk. 2, at loven ikke finder anvendelse for den del af det private arbejdsmarked, som er omfattet af en overenskomstmæssigt aftalt barseludligningsordning, der er godkendt efter § 5. Der anvendes i loven en definition af »barselorlov«, som omfatter adoptions-, barsel-, graviditets-, fædre- og forældreorlov.

Loven omfatter som udgangspunkt alle arbejdsgivere og deres lønmodtagere på det private arbejdsmarked. Loven anvender den afgrænsning af lønmodtagere, som anvendes i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP-loven), idet det er en kendt størrelse for både arbejdsgivere og ATP. ATP-loven omfatter lønmodtagere i alderen 16-66 år, der er beskæftiget her i landet, eller som udsendes til et andet land for den danske stat, danske virksomheder og institutioner samt på danske skibe. ATP-lovens lønmodtagerbegreb dækker således stort set alle lønmodtagere, her-

under også ansatte freelancere, projektansatte og anpartshavere ansat i eget selskab.

En privat arbejdsgiver kan både have medarbejdere, der er omfattet af en godkendt decentral barseludligningsordning og andre medarbejdere, der er omfattet af den lovbaserede ordning. Det afhænger af, hvilke medarbejdere aftalerne om barseludligning omfatter. De medarbejdere, der ikke er omfattet af en godkendt aftalt udligningsordning, vil blive omfattede af den lovbaserede ordning.

*Refusion**Til § 2*

Bestemmelsen definerer »barseldagpenge«, som dagpenge der ydes efter reglerne om barseldagpenge i forbindelse med fravær på grund af graviditet, barsel og adoption. Det skal bemærkes, at reglerne om afholdelse af barselorlov vil blive udskilt i en selvstændig lov, som forventes at blive fremsat i indeværende folketingsår, jf. lovprogrammet for folketingsåret 2005-2006.

Bestemmelsen fastlægger, at de lønmodtagere, som arbejdsgiveren kan modtage refusion for, er dem, som er fraværende på grund af barsel, og som under fraværet er berettiget til barseldagpenge. Der ydes ikke re-

fusion fra barseludligningsordningen for de ansatte lønmodtagere, som er omfattet af en godkendt decentral ordning om barseludligning.

Det skal bemærkes, at for lønmodtagere, som er ansat flere steder kan refusionen, i lighed med reglerne om barseldagpenge, højst udgøre et beløb svarende til 37 timer om ugen, det vil sige en fuldtidsbeskæftiget, uanset at lønmodtagerens ugentlige timetal overstiger 37 timer.

Det foreslås i stk. 2, at ministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler om, at særlige grupper af lønmodtagere kan udløse refusion til arbejdsgiveren, selvom arbejdsgiverne er fritaget for at betale bidrag for denne gruppe. Der henvises til bemærkningerne til § 4, stk. 1.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 3, at refusionen ydes fra barseludligningsordningen på baggrund af arbejdsgiverens anmodning til kommunen eller anden offentlig myndighed om at indtræde i lønmodtagerens ret til dagpenge ved graviditet, barsel og adoption i henhold til reglerne om barseldagpenge.

Bestemmelsen skal ses i lyset af de gældende regler om barseldagpenge, hvorefter anmodning om barseldagpenge indgives til kommunen eller anden offentlig myndighed. I de tilfælde, hvor arbejdsgiveren udbetaler løn under barsel, er det arbejdsgiveren, som skal anmode om dagpengerefusion fra kommunen eller anden offentlig myndighed for de perioder, hvor der i henhold til overenskomst m.v. ydes løn fra arbejdsgiveren. I det omfang den udbetalte løn under barsel overstiger dagpengene, vil arbejdsgiveren kunne modtage refusion fra barseludligningsordningen. Det forudsættes, at oplysningerne fra kommunen eller anden offentlig myndighed kan leveres elektronisk, jf. nærmere herom i bemærkningerne til § 7, stk. 2.

Arbejdsgiveren skal således ikke særskilt anmode om refusion fra barseludligningsordningen. Refusionen vil automatisk blive udbetalt, når det er registreret, at arbejdsgiveren opfylder kravene for modtagelse af refusion for den pågældende lønmodtager.

Det foreslås i stk. 4 at give ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om karenstider for den lovbaserede barseludligningsordning. En karenstid er en periode, hvor arbejdsgivere indbetaler til en ordning uden at have ret til refusion. Karenstider kan i forbindelse med en barseludligningsordning have flere formål. Det kan være for at sikre likviditet i ordningen, det kan være for at sikre, at der ikke trækkes for arbejdsgiveren har deltaget i ordningen og for at sikre, at der ikke spekuleres mod ordningen. Der indføres ikke en karenstid med det samme. Det vur-

deres som nødvendigt i forbindelse med dette lovforslag, idet det bliver obligatorisk for alle arbejdsgivere at indbetale til en barseludligningsordning. En obligatorisk ordning minimerer muligheden for spekulation, og likviditeten er søgt sikret ved, at refusionen betales bagud. Men skulle udviklingen vise, at det ville være hensigtsmæssigt med en karenstid, for arbejdsgiver kan modtage refusion, vil det være muligt for ministeren at fastsætte regler om dette. Det vil i samme forbindelse også blive overvejet, om der for disse sager skal etableres særskilt klageadgang.

Til § 3

Det foreslås i stk. 1, at refusionen udgør forskellen mellem barseldagpenge og løn under barsel. De maksimale barseldagpenge er 3267 kr. pr. uge (2005 sats), hvilket udgør 88,30 kr. pr. time. Med et kroneloft på 142 kr. pr. time, vil refusionen fra den lovbaserede ud-ligningsordning udgøre op til 53,70 kr. pr. time. Ved en refusion med et kroneloft vil der være virksomheder med højtlønnede, som ikke bliver kompenseret fuldt ud i forhold til deres udgifter til løn under barsel. Disse arbejdsgivere vil dog med lovforslaget i højere grad end nu blive kompenseret for deres udgifter, idet de pt. kun modtager refusion for barseldagpenge.

De 142 kr. svarer i udgangspunktet til 85 pct. af den gennemsnitlige løn uden pension og fraværsbetaling, i.e. sygdom eller andet fravær (smalfortjenesten).

Det foreslås endvidere, at beløbet reguleres af ministeren for familie- og forbrugeranliggender. Det foreslås, at reguleringen skal ske efter indstilling fra bestyrelsen for ATP og efter forhandling med finansministeren. Denne model for regulering kendes også fra fastsættelse af ATP-bidraget. Dette har til formål at sikre, at reguleringen sker i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet og efter dialog med arbejdsmarkedets parter, som er repræsenteret i ATP's bestyrelse.

Det foreslås i stk. 2, at ministeren fastsætter regler om længden af refusionsperioden. Refusionsperioden i barseludligningsordningen kan ændres, såfremt udviklingen på arbejdsmarkedet i forhold til perioden for løn under barsel senere skulle medføre væsentlige ændringer i det nuværende billede. Derfor foreslås det, at ministeren efter indstilling fra bestyrelsen for ATP kan regulere længden af den periode, arbejdsgiveren er berettiget til refusion fra barseludligningsordningen.

Hos DA/LO er refusionsperioden 26 uger. Mange overenskomster har en tilsvarende periode med løn under barsel.

Arbejdsgiveren modtager kun refusion, når der udbetales hel eller delvis løn under barsel. Det vil sige, at en arbejdsgiver, som kun udbetaler løn i 14 uger ved barsel, også kun modtager refusion for denne periode.

Refusionsperioden i barseludligningsordningen vil som udgangspunkt blive fastsat til 26 uger pr. fødsel/adoption, fordelt på ca. 4 uger før og 22 uger efter fødsel/adoption. De 22 uger består af 2 uger til moderen (pligtorlov), 2 uger til faderen (fædreorlov) og derudover de først afholdte 18 uger efter fødslen. De 18 uger kan tages, når familien ønsker det, inden for rammerne af reglerne for barselorloven, eventuelle overenskomster og individuelle aftaler.

Refusionen før den forventede fødsel eller adoption følger den periode, hvor det er muligt at få barseldagpenge. Udgangspunktet er 4 uger, men hvis moderen går 2 uger over forventet fødselstidspunkt (graviditetsorloven forlænges til 6 uger) og er berettiget til barseldagpenge og løn, vil arbejdsgiveren også have mulighed for at modtage refusion. Tilsvarende forkortes muligheden for at få refusion, hvis moderen føder før det forventede fødselstidspunkt. For adoptanter kan perioden for modtagelsen i sjældne tilfælde forlænges helt op til 16 uger samlet for begge forældre. De 22 uger efter fødsel kan ikke forlænges.

Det foreslås i stk. 3, at ministeren bemyndiges til at fastsætter regler om, hvad refusionen skal dække. Refusionen vil som udgangspunkt skulle dække de samme elementer, som også indgår i dagpengerefusionen fra kommunen eller anden offentlig myndighed, det vil sige grundløn, dyrtidstillæg og personlige tillæg. Såfremt der med det kommende e-indkomstregister, jf. lovprogrammet for folketingsåret 2005/2006, bliver muligt også at medregne andre af arbejdsgivernes udgifter som pension, ferie og søgne-/helligdagsbetaling, vil bemyndigelsen blive anvendt hertil.

Det foreslås i bestemmelsens stk. 4, at refusionen udbetales bagud til arbejdsgiver. Det foreslås, at udbetaling af refusion sker via NemKonto. Økonomistyrelsen er ansvarlig for NemKonto-systemet, der udvikles af KMD A/S. NemKonto betyder, at udbetalinger fra det offentlige kan ske automatisk til en borgers eller en virksomheds bankkonto. NemKonto træder i kraft sidst på året 2005.

Bidrag

Til § 4

Det fastsættes i stk. 1, at arbejdsgiveren betaler et bidrag pr. ansat lønmodtager for alle lønmodtagere, uanset om arbejdsgiveren afholder hel eller delvis løn under barsel. Dog således at der ikke indbetales bidrag

for lønmodtagere, som er tilsluttet en godkendt decentral barseludligningsordning.

Bidraget skal dække de faktiske omkostninger, som er knyttet til den lovbaserede udligningsordning. Omkostningerne til barseludligningsordningen afhænger af længden af refusionsperioden, antallet af arbejdsgivere, som udbetaler løn under barsel, medarbejders beskæftigelsesgrad samt antallet af fædre og mødre, der går på barselorlov.

Dertil kommer omkostninger til etablering, administration, evaluering og kontrol. Det forudsættes, at alle omkostninger til etablering, administration og kontrol afholdes af virksomhederne. Omkostningerne til myndighedens administration og kontrol med loven vil ligeledes skulle dækkes ind af bidraget til ordningen. En gang om året skal virksomhedernes bidrag til ordningen justeres ud fra ordningens omkostninger. Det er ikke hensigten at spare op i ordningen. Der vil dog af likviditetsmæssige hensyn være behov for en buffer af en vis størrelse. Etableringsomkostningerne afskrives over en 5-årig periode. Lovforslaget tages op til revision i folketingsåret 2009-10. Den lovbase-rede barseludligningsordning skal forud for revisionen evalueres. Omkostningerne til evalueringen vil skulle dækkes ind af bidraget til ordningen.

Beløbet reguleres årligt ud fra konkrete beregninger og prognoser for bl.a. antallet af fødsler, og ud fra at ordningen økonomisk skal hvile i sig selv. Beregningerne foretages af ATP efter nærmere aftale med Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

Det foreslås endvidere, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at arbejdsgivere fritages for at betale bidrag for særlige grupper af lønmodtagere som elever og lønmodtagere, som har en ugentlig arbejdstid på under 9 timer. Dette skal sikre, at arbejdsgiverne finder det attraktivt at ansætte elever. Der skal fortsat betales bidrag for vokselever, som adskiller sig fra almindelige elever ved, at de skal være mindst 25 år og skal have søgt om at blive vokselever. Vokselever får samtidig en løn, som er højere end barseldagpengeniveauet. For så vidt angår unge under 18 år, som ikke er under uddannelse følges ATP-lovens afgrænsning for lønmodtagere. Dette betyder, at der skal betales bidrag for unge ned til 16 år.

Det fremgår af stk. 2, at arbejdsgiveren skal betale et fast årligt kronebidrag pr. fuldtidsansat. Beløbet reguleres trinvis i forhold til den tid lønmodtageren er ansat pr. uge. Bidraget skønnes efter foreløbige beregninger at udgøre et kronebeløb på ca. 900 kr. pr. fuldtidsmedarbejder inkl. administrationsbidrag.

Arbejdsgiverbidraget pr. lønmodtager gradueres i forhold til den tid medarbejderen er ansat pr. uge (ATP's timeintervaller):

Mindst 27 timer/uge: Fuldt bidrag

Mindst 18 men under 27 timer/uge: 2/3 bidrag

Mindst 9 men under 18 timer /uge: 1/3 bidrag

Under 9 timer/uge: Intet bidrag

Timeansatte: Timebidrag

For så vidt angår lønmodtagere, som er ansat flere steder, skal de enkelte arbejdsgivere betale bidrag svarende til det ugentlige timetal, lønmodtageren er ansat.

Det følger af § 2, stk. 5, 2. pkt., i bekendtgørelse om Arbejdsmarkedets Tillægspension, at arbejdsgiveren tilbageholder lønmodtagerens andel af bidraget ved hver lønudbetaling og indbetaler det samlede bidrag til ATP efter hvert kvartals udløb. Arbejdsgiveren betaler på den måde kun ATP-bidrag for den periode, hvor lønmodtageren er ansat. Ved indbetaling af bidrag til den lovbaserede barseludligningsordning vil tilsvarende princip kunne anvendes, således at arbejdsgivere ikke skal betale et fuldt bidrag for et helt år for lønmodtagere, som først bliver ansat midt på året.

I lyset af at ordningen skal hvile i sig selv, bestemmes der, at ministeren efter indstilling fra bestyrelsen i ATP regulerer bidragets størrelse, således at de modsvare de faktiske omkostninger, jf. endvidere ovenfor bemærkningerne til stk. 1. Det foreslås derfor, at selve reguleringen sker administrativt.

Det foreslås i stk. 3, at ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for beregning af bidragsstørrelse og opkrævningen heraf. Reglerne fastsættes efter indstilling fra bestyrelsen i ATP.

Beregning og opkrævning af bidrag hos den enkelte arbejdsgiver skal foregå på den administrativt mest enkle måde og nyt bureaukrati søges begrænset mest muligt.

Arbejdsgivere, hvor alle ansatte er med i en decentral barseludligningsordning skal oplyse om dette, og skal ikke indberette medarbejdernes CPR-numre. Arbejdsgivere, hvor kun en del af medarbejderne er omfattet af den lovbaserede barseludligningsordning, indberetter CPR-numre for denne del af medarbejderne. Arbejdsgivere, hvor alle er omfattet af den lovbaserede ordning, skal indberette CPR-numre for samtlige medarbejdere. ATP sender opkrævning og indberetningsliste til virksomhederne, som selv beregner bidraget og indberetter de tilhørende medarbejdere.

Det er intentionen at lette arbejdsgiverne yderligere ved at anvende det kommende e-indkomstregister, der vil indeholde de for ordningen relevante oplysninger.

Decentrale barseludligningsordninger

Til § 5

Det er forudsat i lovforslaget, at alle arbejdsgivere på det private arbejdsmarked som udgangspunkt er omfattet af den lovbaserede barseludligningsordning med alle deres lønmodtagere. For at blive undtaget fra den lovbaserede ordning, skal arbejdsgiver og lønmodtager, som det fremgår af lovforslagets § 1, stk. 2, være omfattet af en decentral ordning, som er godkendt efter ansøgning. Dette indebærer, at udtræden fra eller opløsning af en decentral barseludligningsordning automatisk medfører indtræden i den lovbaserede barseludligningsordning.

Hvis en decentral barseludligningsordning, som er godkendt, ønsker at indtræde i den lovbaserede ordning, vil dette også være muligt. Aftaler, der indgås efter 1. juni 2005, kan ligeledes undtages fra loven, såfremt den pågældende decentrale barseludligningsordning opfylder kravene i § 5.

For at hindre at aftaler om barseludligning, som reelt indebærer begrænset udligning, kan undtages fra den lovbaserede ordning, er det nødvendigt at stille krav til de decentrale ordninger på det private arbejdsmarked. Det kan f.eks. dreje sig om aftaler for brancher med hovedsageligt mænd eller områder uden løn under barsel. Kravene skal således sikre, at ordningerne i deres helhed lever op til intentionerne om at styrke kvinders position på arbejdsmarkedet gennem reel udligning.

For at være godkendt, skal den decentrale ordning derfor som minimum opfylde de i stk. 1, nr. 1-7 opstillede krav:

- Andelen af kvinder i ordningen skal være opgjort til mindst 30 pct.
- Ordningen skal være aftalt mellem en arbejdsgiverorganisation på den ene side og en lønmodtagerorganisation på den anden side, og omfatte mindst 5.000 lønmodtagere.
- Alle arbejdsgivere i ordningen skal bidrage til ordningen.
- Alle lønmodtagere i ordningen, som får løn under barsel, der ligger over barseldagpengene, skal udløse refusion til deres arbejdsgiver.
- Udgifter (refusion, etablering, drift og kontrol) i ordningen skal svare til et bidrag på minimum 0,2 pct. af virksomhedernes lønsam pr. år eller mini-

mum 700 kr. pr. fuldtidsmedarbejder. Minimumsbidraget reguleres årligt.

- Refusionen fra ordningen skal mindst udgøre forskellen mellem barseldagpenge og den overenskomstmæssige aftalte løn under barsel op til en timeløn på mindst 140 kr. pr. time, og
- Refusionsperioden skal have en længde, der op til 26 uger følger den overenskomstmæssige aftalte periode for løn under barsel.

De ovenfor nævnte krav er minimumskrav for at være godkendt. Der kan således aftales et højere bidrag, højere refusion og længere refusionsperiode end ovenfor nævnt.

Kvindeandelen i den decentrale ordning skal som udgangspunkt være opgjort til mindst 30 pct. på ansøgningstidspunktet. Mindre afvigelser fra de 30 pct. vil efter omstændighederne ikke være til hinder for fortsat at være godkendt, dvs. hvis kvindeandelen på et tidspunkt skulle komme til at ligge under de 30 pct. Hvis ordningen i længere tid har en kvindeandel væsentlig under de 30 pct., f.eks. 25 pct., vil ordningen ikke kunne vedblive med at være undtaget fra den lovbaserede ordning.

Der skal være tale om en aftale mellem en arbejdsgiverorganisation, som eksempelvis DA, Dansk Byggeri eller Kristelig Arbejdsgiverforening, på den ene side og en lønmodtagerorganisation, som eksempelvis LO, BUPL eller Kristelig Fagbevægelse, på den anden side. Hovedformålet for organisationen skal være at varetage de økonomiske interesser for den erhvervsgruppe, som medlemmerne hører til. Aftalen skal omfatte mindst 5.000 lønmodtagere. Denne model er valgt af respekt for aftalefriheden på arbejdsmarkedet.

I den decentrale ordning skal udgifterne til løn under barsel og driften af ordningen årligt samlet svare til minimum 0,2 pct. af virksomhedernes lønsum eller minimum 700 kr. pr. fuldtidsmedarbejder. Muligheden for enten at opfylde kravet om et bidrag på 0,2 pct. af lønsommen eller kravet om 700 kr. pr. fuldtidsmedarbejder er begrundet i, at nogle decentrale ordninger vil have vanskeligt ved at opfylde en absolut bundgrænse. Det gælder for eksempel lavtlønsområder. Mens andre vil skulle højt op i bidrag for at opfylde det procentuelle minimum. Det gælder for højt lønsområder. Niveauerne er vurderet som hensigtsmæssige, idet bidraget på mindst 700 kr. pr. fuldtidsmedarbejder ligger et stykke under bidraget på 786 kr. i DA/LO's ordning og under bidraget på 900 kr. i den lovbaserede ordning. Grænsen på de 700 kr. reguleres på samme måde som kroneloftet for refusionen. Grænsen på minimum 0,2 pct. af virksomhedens lønsum skal give mulighed for at undtage decentrale ord-

ninger, som dækker lavtlønsområdet, og som opererer med et procentuelt fastsat bidrag, som f. eks. udligningsordningen på KA-området.

Der vil blive lagt vægt på, at den decentrale ordning ikke omgår intentionerne i regeringsgrundlaget om reel udligning af arbejdsgivernes udgifter. Det lægges derfor til grund for godkendelsen, at udgifterne i ordningen (dvs. refusion, etablering, administration og kontrol) skal være så store, at de svarer til et af de anførte minimumsbidrag. Med det udgangspunkt vil en ordning ikke kunne godkendes, hvis der indbetales bidrag, som blot ophobes i ordningen på grund af manglende udbetalinger.

Refusionen fra den decentrale ordning til arbejdsgiveren skal være et beløb, som ligger over barseldagpengene. Refusionen skal følge den overenskomstmæssigt aftalte løn under barsel op til en timeløn på minimum 140 kr. Det betyder eksempelvis, at hvis den aftalte løn under barsel, udgør 130 kr. pr. time, vil ordningen kunne undtages, såfremt der ydes en refusion på mindst 41,70 kr. pr. time, svarende til 130 kr. minus barseldagpengene på 88,30 kr.

Refusionsperioden i den decentrale ordning skal følge den overenskomstmæssigt aftalte periode for afholdelse af løn under barsel op til minimum 26 uger. Tilsvarende lægges der her vægt på, at arbejdsgiverne modtager refusion for den periode, hvor arbejdsgiveren er forpligtet til at udbetale løn under barsel. Der vil således kunne godkendes en refusionsperiode, som er på under 26 uger, eksempelvis 24 uger, hvis der efter overenskomsten udbetales løn under barsel i kun 24 uger.

Det foreslås i stk. 2, at godkendelsen sker efter ansøgning til ministeren for familie- og forbrugeranliggender. Ansøgningen skal indeholde oplysninger om, hvilke arbejdsgivere og lønmodtagere der er omfattet, og dokumentation for at ordningen lever op til ovennævnte krav. De decentrale ordninger vil blive vurderet som en helhed, det vil sige en enhed med en samlet udligning af arbejdsgivernes udgifter. Der foretages ikke en særskilt vurdering af de enkelte underliggende ordninger.

Der foreslås endvidere bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om, at ansøgningen skal indsendes elektronisk. Der er tale om at gøre lovforslaget e-administrerbart, således at papirbarrierer for digital forvaltning fjernes.

Det foreslås i stk. 3, at der til Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender skal indberettes ændringer vedrørende de decentrale ordninger, som har betydning for godkendelsen af ordningen. Der skal såle-

des via de decentrale barseludligningsordninger gives meddelelse, såfremt der sker væsentlige ændringer, som kan få betydning for godkendelsen af den decentrale ordning. Det kan eksempelvis være en markant nedgang i kvindeandelen eller antallet af omfattede lønmodtagere.

Bestemmelsen i stk. 4 giver ministeren for familie- og forbrugeranliggender mulighed for i særlige tilfælde at træffe bestemmelse om, at en decentral barseludligningsordning fortsat kan være undtaget, selvom den ikke opfylder et eller flere af de opstillede krav i stk. 1, nr. 1-7. Der skal dog være tale om ændringer af midlertidig karakter. Dette kan eksempelvis være mindre afvigelser i antallet af omfattede lønmodtagere.

Administration

Til § 6

Barseludligningsordningen administreres af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender med teknisk administrativ bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås, at ministerens beføjelser efter loven henlægges til en myndighed under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender. Det er således hensigten, at loven administreres af Familiestyrelsen. Det foreslås i samme forbindelse, at klager over Familiestyrelsens afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Baggrunden herfor er, at de sager, som vil skulle behandles, primært vil være godkendelse af decentrale ordninger. Godkendelser sker ved at sammenholde dokumentation forelagt af de decentrale ordninger med nogle i lovforslaget nærmere definerede objektive krav. En rekursmyndighed vil således have vanskeligheder ved at realitetsbehandle en eventuel klage.

Med hensyn til driften af barseludligningsordningen foreslås det i stk. 2, at denne beføjelse henlægges til Arbejdsmarkedets Tillægspension, som skal administrere ordningen på vegne af ministeren for familie- og forbrugeranliggender. ATP administrerer allerede i dag DA/LO's ordning om barseludligning. Det foreslås tillige her, at klager over ATP's afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Dette er begrundet i, at de afgørelser, som ATP i givet fald vil skulle træffe, primært vil vedrøre beregninger af bidrag og refusion samt længden af refusionsperioden. Disse størrelser beregnes på grundlag af oplysninger, som leveres af arbejdsgiveren. Oplysningernes korrekthed beror således på arbejdsgiveren, og en rekursmyndighed vil derfor ikke med rimelighed kunne verificere dette.

Til § 7

Det skal bemærkes, at udveksling af oplysninger i henhold til loven mellem offentlige og private institutionerne sker inden for rammerne af persondataloven. Bestemmelsen er udformet som bemyndigelser til ministeren til at fastsætte nærmere regler om hvilke oplysninger, der udveksles og til hvilket formål. Bemyndigelserne vil blive udmøntet i en administrationsbekendtgørelse.

Det foreslås i stk. 1, at arbejdsgivere, decentrale barseludligningsordninger, Arbejdsmarkedets Tillægspension, kommunerne, Arbejdsgivernes Elevrefusion, andre offentlige registre m.v. har pligt til at udlevere oplysninger, som er relevante for administrationen af den lovbaserede barseludligningsordning. Udleveringen sker efter anmodning fra ministeren eller den, ministeren har henlagt beføjelser til i henhold til loven.

Det foreslås i stk. 2, at ministeren eller den, ministeren har henlagt beføjelser til i henhold til loven, indhenter oplysninger til brug for administration af ordningen. Idet det er en forudsætning for barseludligningsordningens virke, herunder i forbindelse med afgrænsning af kredsen af bidragspligtige arbejdsgivere, beregning af størrelsen af bidrag og refusion, fastsættelse af længden for refusionsperioden, opkrævning af bidrag samt udbetaling af refusion, at der indhentes oplysninger hos arbejdsgivere, de decentrale barseludligningsordninger, Arbejdsmarkedets Tillægspensions arbejdsgiverregister og beskæftigelsesregister, Arbejdsgivernes Elevrefusion, kommunerne og andre offentlige myndigheders registre, herunder Det Centrale Personregister i forbindelse med kontrol og det kommende e-indkomstregister. Indhentning af oplysninger fra arbejdsgiverne vil i videst muligt omfang søges begrænset. Oplysningerne vil primært skulle hentes fra eksisterende registre, således at arbejdsgiverne ikke behøver at indberette de samme oplysninger til flere myndigheder.

Der skal til brug for afgrænsning af kredsen af bidragspligtige arbejdsgivere indhentes oplysninger hos arbejdsgiverne og eventuelt fra godkendte decentrale barseludligningsordninger. Der vil blive tale om oplysninger vedrørende CVR-/SE-nr. for arbejdsgivere og CPR-nummer for lønmodtagere, medarbejders beskæftigelsesgrad og tilhørsforhold til barseludligningsordning. Arbejdsgiverne skal indberette CPR-numre på de medarbejdere, som der ikke betales bidrag for til decentrale barseludligningsordninger, idet disse medarbejdere som udgangspunkt vil være omfattet af den lovbaserede ordning. Arbejdsgivere, hvor alle medarbejdere er med i decentrale ordninger, skal

meddele ATP herom og skal derfor ikke oplyse om medarbejdernes CPR-numre. Arbejdsgivere, hvor kun en del af medarbejderne er omfattet af den lovbaserede barseludligningsordning, indberetter CPR-numre for denne del af medarbejderne. Arbejdsgivere, hvor alle er omfattet af den lovbaserede ordning, skal indberette CPR-numre for samtlige medarbejdere. ATP sender opkrævning og indberetningsliste til virksomhederne, som selv beregner bidraget og indberetter de tilhørende medarbejdere.

Efter lovforslagets § 2 ydes der fra barseludligningsordningen refusion på baggrund af arbejdsgiverens anmodning til kommunen om at træde ind i lønmodtagerens dagpenget ved graviditet, barsel eller adoption. For at undgå at belaste arbejdsgiveren med administrative byrder, foreslås det at anvende de oplysninger, arbejdsgiver giver kommunen i forbindelse med anmodning om barseldagpenge. Oplysningerne på blanketten til kommunen er tilstrækkelige for ATP i forbindelse med refusionsudbetalingen. Det er således hensigten at overføre oplysninger om løn, terminsdato m.v. fra kommunerne til ATP, når arbejdsgiverne ansøger kommunen om barseldagpenge. ATP udbetaler herefter refusion til arbejdsgiveren fra den lovbaserede barseludligningsordning, såfremt arbejdsgiveren og lønmodtageren lever op til kriterierne for dette. Dette forudsætter, at lønmodtageren orienteres om, at kommunen vil videregive oplysninger, som er relevante for arbejdsgiverens refusionsudbetaling. Den endelige dataløsning skal drøftes med KMD A/S. Det forventes, at en løsning vil kunne være på plads ved lovens ikrafttræden. Hvis dette mod forventning ikke er tilfældet, vil de nævnte oplysninger skulle hentes hos arbejdsgiveren via arbejdsgiver.net.

Der er i lovforslagets § 4, stk. 1, hjemmel til at fritage arbejdsgivere for at betale bidrag for elever. For at kunne identificere denne gruppe er der behov for at kunne hente oplysninger fra Arbejdsgivernes Elevrefusion, som blandt andet registrerer elever og lærlinge.

Det kan til brug for den øvrige administration, herunder kontrol med barseludligningsordningen, være nødvendigt at indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheders registre, blandt andet CPR-registeret. Disse oplysninger vil være relevante i forbindelse med kontrol af barseludligningsordningens indbetalinger og udbetalinger. Der henvises til bemærkningerne til § 9.

Med hensyn til muligheder for at videregive oplysninger, som er hentet fra Det Centrale Personregister, følger det af CPR-loven, at dette kan ske ved lov eller bestemmelser, der er fastsat i henhold til lov.

De ovenfor nævnte oplysninger vil på sigt kunne indhentes via det kommende e-indkomstregister. Dette vil indebære, at virksomhedernes administrative byrder vil kunne lettes betydeligt.

Det foreslås i stk. 3, at administratorer af decentrale barseludligningsordninger kan indhente oplysninger fra offentlige registre, kommunerne og registre i regi af ATP. I lighed med stk. 1 er der tale om en pligt til at udlevere de under bemærkningerne til stk. 2 nævnte oplysninger. Udleveringen sker efter anmodning.

Decentrale barseludligningsordninger skal kunne spille sammen med den lovbaserede ordning, således at alle arbejdsgivere på det private arbejdsmarked gennem barseludligningsordninger får udlignet deres udgifter til løn under barsel.

De decentrale barseludligningsordninger vil kunne smidiggøre deres administration ved at få adgang til de oplysninger, som findes i eksisterende registre, og dermed lette virksomhedernes administrative byrder.

Til § 8

Bestemmelsen fastlægger, hvordan bestyrelsen for ATP skal træffe beslutninger om indstilling. Bestemmelsen svarer til § 15, stk. 1, i ATP-loven, hvorefter beslutninger træffes med simpelt flertal, idet dog såvel et flertal af arbejdsgiverrepræsentanter som et flertal af lønmodtagerrepræsentanter skal stemme for beslutningen. Det fremgår af § 21, stk. 1, i ATP-loven, at repræsentantskabet består af 15 arbejdsgiverrepræsentanter og 15 lønmodtagerrepræsentanter. Der sikres på den måde, at beslutningerne træffes med bred tilslutning i bestyrelsen for ATP.

Tilsyn og kontrol

Til § 9

Der gives bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om kontrol af administrationen af barseludligningsordningen.

Det skal bemærkes, at samkøring af elektroniske registre til kontrolformål, forudsætter, at lønmodtageren er orienteret om, at de af lønmodtageren afgivne oplysninger vil blive anvendt til dette formål.

Kontrollen vil som udgangspunkt omfatte de oplysninger, som har været lagt til grund for indbetalinger til og udbetalinger fra ordningen.

På bidragssiden vil der være tale om at sammenholde arbejdsgivernes indberettede oplysninger om CPR-nr. med ATP's registre.

På refusionssiden vil der være kontrol af, om arbejdsgiveren er kendt i barseludligningsordningen, og

at refusionsperioden ikke overstiger maksimum for ordningen. Der foreslås indført stikprøvekontrol med arbejdsgiverne, hvorefter arbejdsgiveren vil blive bedt om at indsende kopi af den kommunale blanket med lønmodtagerens underskrift, eller lønsedler for perioden samt kvittering for modtagelse af dagpenge fra kommunen. Endvidere vil der være behov for at kontrollere via CPR-registeret, at den barslende lønmodtager har født et barn på den angivne dato.

Til § 10

Det foreslås i stk. 1, at refusion, som uberettiget er modtaget, skal forlanges tilbagebetalt helt eller delvist. Der skal ske tilbagebetaling i de tilfælde, hvor arbejdsgiveren har afgivet urigtige oplysninger eller undladt at meddele oplysninger af betydning for udbetaling af refusionen. Såfremt de afgivne oplysninger har haft betydning for beregning af størrelsen af bidraget, således at arbejdsgiveren har undladt at betale eller betalt for lidt i bidrag til barseludligningsordningen, skal dette kræves efterbetalt.

Det foreslås i stk. 2, at der i overensstemmelse med anden lovgivning inden for Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes område bliver udpantningsret for betalingsforpligtelser i henhold til loven. Adgangen til at fastsætte bestemmelser om udpantningsret er hjemlet i lov om udpankning og om udlæg uden grundlag af dom eller forlig, jf. lovbekendtgørelse nr. 774 af 18. november 1986. Det fremgår af denne lovs § 1, stk. 1, nr. 1, at kravet skal være hjemlet ved lov, og opkræves af en offentlig myndighed. Efter lovforslagets § 4 skal arbejdsgiverne indbetale et årligt bidrag for deres medarbejdere til barseludligningsordningen. Ved for sent indbetaling gives der med bestemmelsen i stk. 2 mulighed for udpankning for det skyldige beløb. Tillige er der udpantningsret for uberettigede modtagne ydelser, og for manglende indbetaling af bidrag, jf. stk. 1, samt renter af disse beløb. Det vil være i de tilfælde, hvor arbejdsgiveren enten uberettiget har modtaget for meget i refusion, eller hvor arbejdsgiveren har afgivet urigtige oplysninger eller fortiet oplysninger, således at der er indbetalt for lidt i bidrag.

Det foreslås endvidere i stk. 3, at der kan gives henstand med betaling samt eftergivelse af bidrag og renter heraf. Bestemmelsen tænkes anvendt i de tilfælde, hvor særlige økonomiske forhold hos arbejdsgiveren bevirker, at det vil være hensigtsmæssigt enten at give henstand eller eftergive skyldige bidragsindbetalinger. Det kan eksempelvis være betalingsstandsning eller konkurs.

Det foreslås i stk. 4, at arbejdsgiveren skal betale renter med 1½ pct. for hver påbegyndt måned fra

kvartalets udløb, såfremt arbejdsgiveren ikke indbetaler bidrag rettidigt. Rentesaften afviger fra rentelovens bestemmelser herom. Bestemmelsen svarer til ATP-lovens § 17, stk. 3. Eftersom det er hensigten, at ATP skal administrere den lovbaserede ordning, vil det være mest hensigtsmæssigt, at rentebestemmelsen følger eksisterende ordninger, som administreres af ATP.

Til § 11

Det foreslås, at der gives ministeren for familie- og forbrugeranliggender bemyndigelse til at fastsætte regler om udarbejdelse af årsregnskab for barseludligningsordningen. Bestemmelsen skal ses i lyset af, at ordningen skal være udgiftsneutral for staten, og at det er ministeren, som skal påse, at der er balance i indbetalinger til og udbetalinger fra barseludligningsordningen. For at skabe åbenhed omkring ordningens virke foreslås det, at der tillige fastsættes regler om, at årsregnskabet er offentligt tilgængeligt.

Straf

Til § 12

Efter bestemmelserne i stk. 1 kan der straffes med bøde, såfremt en arbejdsgiver afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, eller hvis arbejdsgiveren undlader at meddele oplysninger, som har betydning for indbetaling af bidrag, jf. § 4, udbetaling af refusion, jf. § 2, eller for godkendelse af en decentral barseludligningsordning, jf. § 5, stk. 2 og 3. Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at godkendelse af decentral ordninger ikke sker på et forkert grundlag, og skal derved hindre omgåelse af barseludligningsordningen. Endvidere er det hensigten at sikre, at udbetalinger fra og indbetalinger til den lovbaserede ordning sker på et korrekt grundlag.

Efter bestemmelsen i stk. 2 kan der i bekendtgørelser, der udstedes i medfør af loven, fastsættes regler om bødestraf.

Endvidere kan selskaber m.v. (juridiske personer) efter bestemmelsen i stk. 3 pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttræden og overgangsbestemmelse

Til § 13

Det forventes, at ordningen kan træde i kraft den 1. oktober 2006. Ved etablering af barseludligningsordningen vil der blive lagt vægt på, at ordningen bliver administrativt enkel, og at den ikke må medføre væsentlige administrative omkostninger.

Efter bestemmelsen i stk. 2 finder loven ikke anvendelse i Færøerne og Grønland.

Det foreslås i stk. 3, at loven tages op til revision i folketingsåret 2009-10. Det vil på baggrund af de erfaringer, der gøres efter den lovbaserede ordning er sat i værk, blive vurderet om ordningen skal revideres. Der vil inden revisionen blive foretaget en uafhængig evaluering af lovens virkning på udviklingen på arbejdsmarkedet, herunder de ligestillingsmæssige konsekvenser i forhold til brancher, funktion, lønudvikling o.l. I det lys vil det blive overvejet, om den lovbaserede ordning skal udvides eller ændres. Tidspunktet er fastsat ud fra overenskomstperioderne, som typisk strækker sig over 3-4 år. Det skal endvidere bemærkes, at loven er sat til lovovervågning 3 år efter dens ikrafttræden.

Til § 14

Der foreslås en overgangsordning for decentrale barseludligningsordninger, som er indgået før 1. juni 2005, og som ikke fuldt ud opfylder betingelserne i § 5, stk. 1. Disse ordninger kan efter ansøgning undtages fra loven frem til den førstkomende nye overenskomstperiode. Den decentrale ordning skal herefter kunne godkendes efter § 5, stk. 2, såfremt ordningen fortsat skal kunne være undtaget fra loven.

Et krav til ansøgerne vil være, at ansøgerne tilkendegiver, at den decentrale udligningsordning vil kunne opfylde kravene i § 5, stk. 1, ved førstkomende nye overenskomstperiode. Det er tillige en forudsætning for at kunne efterkomme en ansøgning om undtagelse fra loven, at den decentrale udligningsordning på ansøgningstidspunktet opfylder kravene opstillet i § 5, stk. 1, nr. 1 og 2.

Bestemmelsen har til hensigt, at give aftaleparterne i de decentrale barseludligningsordninger, som har indgået aftale om barseludligning ved overenskomstforhandlingerne i foråret 2005, mulighed for inden for en passende frist at tilpasse deres ordninger, således at de opfylder de opstillede krav, og dermed kan godkendes efter § 5, stk. 2. Aftaleparterne har således en frist frem til førstkomende nye overenskomstperiode til at få bragt ordningen på plads, således at den fortsat kan undtages fra loven. Det skal bemærkes, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at aftaleparterne i stedet vælger at indtræde i barseludligningsordningen.

Det foreslås endvidere, at ministeren kan fastsætte regler om, at ansøgningen skal indsendes elektronisk. Bestemmelsen har til hensigt at gøre loven e-administrerbar, således at papirbarrierer for digital forvaltning fjernes.

Til lovforslag nr. L 102. Skriftlig fremsættelse (8. december 2005)

Ministeren for familie- og forbrugeranliggender (Lars Barfoed):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om barseludligning på det private arbejdsmarked (barseludligningsloven)
(Lovforslag nr. L 102).

Lovforslaget udmønter regeringsgrundlagets initiativ om etablering af en lovbaseret barseludligningsordning. Lovforslagets overordnede formål er at øge ligestillingen mellem kvinder og mænd via udligning af arbejdsgivernes udgifter til medarbejdernes barselorlov.

Lovens anvendelsesområde omfatter den del af det private arbejdsmarked, som ikke er omfattet af godkendte decentrale barseludligningsordninger. Alle arbejdsgivere indbetaler bidrag til ordningen for alle lønmodtagere, medmindre lønmodtageren er omfattet af en decentral barseludligningsordning. Arbejdsgiveren kan modtage refusion for udgifter til løn under barsel. Refusionen udgør forskellen mellem barseldagpenge og løn under barsel inden for et fast kroneloft på 142 kr. pr. time i op til 26 uger.

Lovforslaget opstiller krav til de decentrale barseludligningsordninger. Kravene skal være opfyldt for, at ordningen kan blive godkendt af ministeren, og dermed undtaget fra den lovbase-rede udligningsordning. Der gives ministeren bemyndigelse til i særlige tilfælde at dispensere fra kravene for allerede godkendte ordninger.

Det er hensigten, at den lovbase-rede ordning skal administreres af Arbejdsmarkedets Tillægs-

pension (ATP). Det foreslås, at klageadgang for afgørelser truffet af henholdsvis ATP eller en myndighed under ministeriet bliver afskåret. Der er endvidere mulighed for at indhente relevante oplysninger fra bl.a. arbejdsgiverne, ATP, decentrale barseludligningsordninger og offentlige registre til brug for administration af såvel den lovbase-rede ordning og decentrale barseludligningsordninger.

Det foreslås, at alle omkostninger i ordningen dækkes af virksomhederne, herunder etablering, administration, evaluering og kontrol af ordningen. Udgifterne hertil skønnes at udgøre i størrelsesordenen på ca. 24 mio. kr. det første år, ca. 22 mio. kr. de efterfølgende 4 år og herefter ca. 15 mio. kr. årligt. Der er lagt vægt på i så høj grad som muligt at bruge digitale løsninger for at begrænse de administrative byrder for virksomhederne. I takt med at de digitale løsninger fremkommer vil disse blive anvendt. Af administrative konsekvenser er omstillingsbyrderne opgjort til ca. 26 mio. kr. De løbende administrative byrder er opgjort til at kunne udgøre op til 36,2 mio. kr. Såfremt der ved lovens ikrafttræden bliver indgået aftale om dataoverførsel mellem ATP og kommunerne reduceres de løbende administrative byrder til ca. 15,9 mio. kr. Med det kommende eIndkomstregister, der forventes etableret fra 1. januar 2008, vil de løbende byrder kunne reduceres yderligere til 8,6 mio. kr.

Med disse bemærkninger indstiller jeg lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.